

Lohi

Lax
Salmo salar

Uhanalaisuusluokka (IUCN): äärimmäisen uhanalainen/vaarantunut (CR/VU)

EU:n lajikoodi: 1106

Rauhoitusaika (KA 756/2022)

Alamitta ja saaliskiintiö (KA 1360/2015)

Ahvenanmaalla alamitta (ÅFS 31/1964)

Luontodirektiivin laji (liitteet II (var.) ja V)

BOR suojelutaso epäsuotuisa riittämätön, heikkenevä

ALP suojelutaso epäsuotuisa huono, paraneva



Luonnehdinta

Lohi on suurikokoinen, sinivihreäselkäinen ja hopeakylkinen kala, jonka kyljillä on tummaa pilkutusta. Tavallisesti lohi painaa 2–20 kiloa. Lohen erottaminen taimenesta voi olla vaikeaa. Lohella yläleuka ulottuu suunnilleen silmän takareunan kohdalle, kun taas taimenella selvästi sen taakse. Lohen pyrstön varsi on myös ohuempi ja pyrstön lovi selkeämpi kuin taimenella.

Elinympäristö ja levinneisyys

Lohesta on olemassa kaksi ekologista muotoa, järvilohi ja merilohi. Järvilohi elää järvissä ja nousee kutemaan järviin laskeviin jokiin eläen koko elämänsä makeassa vedessä. Suomessa järvilohia on alkuperäisenä vain Vuoksen vesistössä. Merilohi tekee vaelluksen meressä, ja kutee mereen laskevissa joissa. Itämereen laskevissa joissa alkuperäinen, luontaisesti lisääntyvä lohikanta on jäljellä enää vain Tornio- ja Simojoessa, kun aikoinaan lohijokia oli yli kaksikymmentä. Lohta on istutettu takaisin joihinkin jokiin, onnistuneesti ainakin Kymijokeen. Jäämereen laskevista joista Teno- ja Näätämöjoki ovat lohijokia. Lohet ovat hyvin uskollisia kotijoelleen, mikä on johtanut jokikohtaisten kantojen kehittymiseen. Lohi kutee joissa sorapohjilla matalissa virtapaikoissa.

Nykytila ja uhkatekijät

Suomen lohikannat ovat uhanalaisia. Ihmistoiminta, kuten jokien patoaminen, jätevedet, ojitukset ja koskien perkaukset, ovat muuttaneet lohen kutujokia, ja heikentäneet lohen elinmahdollisuuksia. Merialueiden kalastus vähentää kudulle nousevien emokalojen määrää.

Ruskuaispussipoikasten kuolleisuutta aiheuttava M74-oireyhtymä aiheuttaa ajoittain lisäuhan Itämeren lohelle. Jäämereen laskevissa joissa suuri uhka lohelle on *Gyrodactylus salaris* -lohiloinen, joka saattaa tuhota koko joen lohikannan. Järvilohikanta on arvioitu äärimmäisen uhanalaiseksi (CR) ja Jäämeren sekä Itämeren lohet vaarantuneiksi (VU).

Hoitosuosituks

Lohi on rauhoitettu joessa ja purossa syyskuun 1 päivästä marraskuun 30 päivään. Järvilohi on kokonaan rauhoitettu Vuoksen ja Hiitolanjoen vesistöissä ja joessa ja purossa elokuun 1 päivästä marraskuun 30 päivään. Lohen alamitta meressä on 60 cm, paitsi Perämerellä leveysasteen 63°00'N pohjoispuolella 50 cm. Järvilohen alamitta on 60 cm. Lohta on pyritty palauttamaan istutuksin, ja istukkaiden osuus Itämerestä saatavasta lohisaaliista onkin suuri. Lohen hoidosta vastaa maa- ja metsätalousministeriö ja sen alainen kalataloushallinto.

Lähteet

Koli, L. 1990. Suomen kalat. WSOY, Porvoo. 357 s.

Luonnonvarakeskus 2016. Kala-atlas – tietoa kalalajeista. Lohi *Salmo salar* ja järvilohi *Salmo m. sebago*. [Kalahavainnot.fi](https://www.kalahavainnot.fi) -lajitieto ([luke.fi](https://www.kalahavainnot.fi)) [viitattu 2.3.2021]

Ympäristöhallinto 2019. Suomen raportti EU:lle luontodirektiivin toimeenpanosta lajeittain ja luontotyypeittäin 2013–2018. [Viitattu 2019.] https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Luonto_ja_lintudirektiivien_lajit/Luontodirektiivin_lajiraportit/Raportointi_20132018

Kuva: Riku Lumiaro